بيوسي

د عبدالهادي ريشاء

د اشعارو دوهمه

مجموعه

۱۳۷۴

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېوسي

د مجموعې نوم - بېوسي
شاعر - عبدالهادي ريشاُ
دليکلو کال - ۱۳۷٤ هـ.ش
د چاپ ځای - کراچي
د چاپ شمېر - پنځه سوه ټوک
خطاط - عبدالناصر

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

دا د بیوسی مجموعه د هغو کوږداګو، زوی مړو او موږ مړو پاك نیت ته چي د نابښادو اولسو د ښادیو صادقانه غوښتونکي وه او په دې ارمان د خپلو مغزنو ککریو سره ډك زړونه د ځمکي په غېږ وروستل سوي دي اهداء کوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

درنو لوستونکو!

ما د پښو کرزو د لمړی شعري مجموعې په سرکي ژبه کړې وه چي که مي توان وموند د وهمه مجموعه به هم د خپره سره چاپ کم. دادئ اوس وتوانېدم چي د خپلو اشعارو د (بېوسي) مجموعه د چاپه راوباسم او ستاسي حضورته یې وړاندي کړم. زه پسر خپل بول و د رېدم، خپله گایه مي داده ترسره کړه.

گرانو لوستونکو!

تر هغه کړیه پوري تر څو چي د پښو کرزو د مجموعې په باب ماته د محترمو استادانو، شعر پوهانو او عامه خلکو له خوا مکتوبي، غيابي، حضوري د تائید او تنقيد حالونه راتلل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ویونکي کور ښادي به څه پکښې وواېي. نو مې ولې په هوا
زړه مې کښانده وو. کله چې پوه سوم چې د پښتو کرزو مجموعه
بېخي چاله نظره نده غورځولې، نه یې یو مخیځه (نو) پر
کش کړې دی، وروسته مې نو پرځان یک سنده کړه.
زړه مې پر پښتي سو. یو څه ناټ مې پر کښېنوست.
چاچې زه د پښتو کرزو د مجموعې په تائید سره مکتوباً
، غیاباً او مخامخ غنتولی یم. دوی دي د سیالانو سر سي.
زه یې ممنون کړم.
او هغه کوړ ښادو چې د مجموعې پر بعضې ځایو
تنقید نیولی دی. د هغو تر دا پاک دین وګړزم چې پر یوه
مخ یې نده کړلې. او هغه ښاد منو او صاحب نظرانو چې ښه
نظر او لار ښوونه یې راته کړېده. دوی ته سلامه دي،
غیبي سپاره دې مله وي، کوریې ودان.
ښاغلو لوستونکو!
ما به دغه د (ښوسي) مجموعه د وخته لا چاپ کړې وای.
خو زه د ژوند په نورانګل اخته وم، د بلي خواچې مي
د چاپ د پاره خالي څه غرانونه ټول کړي وه. په هغه
بنې د ګرانۍ داسي هنېه، باد ښوتی چې د غرانو زیږه
سکه یې داسي ور سولولې وه چې غران د غازارزش
خوشه کوې د خوشکۍ ترورن یې لا وزن سپک سو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د چاپ دپاره نه بسېدل، نوره لېږه، دېږه مانه ډېرلودل چې د هغه څخه یوڅه راواخلم او د چاپ مصرف ته یې ورکړم. نو اریان، په اریان پاته وم، په چاپ پورې یې اوګاره وم. یو چاته چې مې امېد ډېر لو د هغه ته چې مې وړیاده کړه هغه هم تله تېره کړه، ځان یې وځړاوه، نه و ټوخېدئ.
په داسې وخت کې نو ما واړو سړی خا ځا واسرنګه کېږي. دا مې هم ځان ته عار باله چې ریښا دې دیوې مجموعې د چاپ د پیسو په خاطر ځان د او ومحمد وپوروړئ کړي. دا مې هم نسوای منلای، نه مې وړ بلل چې لیکلې چاپ ته آماده مجموعه دې د غه سي نا چاپه پاته سي. باړه مې زړه راغونډ کړئ. ما ویل "څه توکل یې پرهغه چې بارانونه اوروي".

راولاړسوم، پر چاپ خانو وګرزېدم. ډېرې چنې مې و وهلې. په ارزان بېه کاغذ پیسې مې بازارونه مټ کړه. په چونګې، چونګې د صورت په سوهانګې مې دونه پیسې برابرې کړې چې دا دېښوسې مجموعه په چاپ کړم، او ستاسې حضورته یې وړاندې کړم. ما خود اکار د-نس په خوزو وکئ. اوس نو پر تاسې ده چې نو کئ وخت وروباسئ او دیټېلا ویلو زحمت پر ځان تېر کړئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چلې ما د بېوسۍ په دغه مجموعه کې سل (۱۰۰) شعرونه وکښل.

د دې کراستې یا ګډلې شنل په تاسې اړه لري. زه به تر هغو پورې غابښ وچیچم، چې تاسې یې توري و سپینې شنل سوې وي‌ه خپل د قضاوت د ترازوو پلو ته ور غوړ ځوی.

تاسې ته به یاد وي چې د دې شعري مجموعې شعرونه د ډېره وخته ماته پراته وه. ما د پښتو کړزو د مجموعې په سر کې لا دا خبره ستاسې تر غوږ تېره کړې وه. د هغه جملې څخه مې بعضې اشعار د چاپ د پاره د لته راېل کړه. او بعضې نورې لکه: - د لوی استاد علامه عبدالحي (حبیبي) مرثیه چې د (پښتو ټولنې) په مجله کې دا اکاډمي له خوا نشر سوې ده. د عبدالباري (اشنا) وېرنه د کندهار په مجله کې چاپ سوې ده. بر علاوه (۵۰۰) پانې یې ګستتر، او نشر سوې هم دي. د محمد ګل (نوري) د مړینې په یوه تلین کې چې د سرحداتو او قبائیلو د وزارت له خوا نیول سوې وو، ما هلته هم د ده په یاد یو شعر وواید چې البته نشر سوی به وي. د جمال عبدالناصر مرثیه چې ما د ده د مړینې په دوهمه ورځ وویل، بیا مې و مصر ته د ده دفتر ته ولیږل. ګاګارین چې لمړی ځل د فضاء په سفر ولاړ، او بېرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راکښته سو. د ده په افتخاري هم په هغه شپه شعر جوړ کړئ. او د ده د فترته مي پس له څه وخته واستوئ چي خبر يې د (ازوستيا) روسيه جريدې خپور کړئ. د لمړي پلا دپاره چي (آرم ستراڼګ) امريکايي پر سپوږمۍ قدم کښېښود، ماد ده په شان کي هم يو شعر جوړ کړئ. په يوه پيټه کي مي ثبت کړئ، نو ګوره چي هغه پېټه به اوس چيري وي؟ د غسي زمانوړ شعرونه په مختلفو جريدو په مختلفو وختو کي خپاره سوي دي. لکه :- د اولسي جرګي په مجله کي، د سولي د جبهې په جريده کي، د اوسني ليکوالو په دريم ټوک کي او نورو اخبارو کي چي زما سره يې نه تاريخ سته نه مي شعرونه پياد دي.

خـــــــو اوس هم يو څه شعرونه د توَمني په اندازه راته پاته دي. که نوړ سره براېر سوه بيا به نو د خيره سره خبري کوو. چي بيا د بلدي د ګوروان کاندرا- ونه سي. اوس يې د چاپ وعده نه کوم.

خوږو دوستانو!

که ستاسو دا خيال وي چي د دې مجموعې اشعار به دونه شيريني ولري لکه شير پيړه يا به داسي مفرح دل و دماغ و تسکين د هندهٔ اعصاب وي چي په هر ګونډي کي به يې ترنګ خوشي پرته وي. نو د الګان مو بېځايه بولم. ځکه پدې شعرو کي د ۱۶۰ کلو د بې وزلو د ځګر خزکي، د ېز غاله مغزو جزکي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه دزلزلو چغکی او د زړه درزونه، دردونه، غمونه، انعکاس او نقاشي سوي دي. که څه هم ستاسي به خوا دروو هي. خو د پېلادو يلو توصيه يې زه څکه درته کوم چي، تاسي بيا هم د اولسو په جګرخونيو کي ورسره ګډ او شريک سئ، چي دوی يواځي په غم کي پاته نسي او پر دي توره لمبله ټوله داغ ديدګان او غمجن سره کښېني او پاتا سره وړکي، وروسته د غم کمبله ټوله کړي.

دا پلامي د دې مجموعې نوم په دې خاطر ،بېوسي، وټاکی، چي ټوله ناخوالي، ساړه اسويلي، دردونه، نادودي زموږ بېوسي ده. هو. ذهني، جسمي، مالي، او نور رقم، رقم بېوسي، زموږ په پنځه دي. تر دې حده پوري بېوسه او بېر-ندوکي يوچي د پيشي د تښه ځنه هم بېريږو. هانور خولاپرېږده. دا زموږ بېوسي نه بولی؟ چي پر يوه ټيک يې راته اينبې ده. په سر مو راته ګوري، توري يې راته پرتندي دي. د ناترسو ترچپلاخه لاندي يو. د سياه سرو ژړاوي، ښراوي، الـه لاوي دي. هلکان ځان د ډاګه، ډاګه وهي، پرخوله خوله لوږو د پوړته کيدوځوک نسته. په سترګو کي مو خاوري رډ، بډ پاشل کيږي. ټاټوبی مو ورک دی. دخدای پراوبجه مو ځوک نه پريږدي. په هرځای کي شېرخطيان يو. په جيب کي شانزده، په کُندري کي سپېروني ندی پاتـه.

لڅي وېتي شتمني موښلوي. دخپلو هستيو پېسر په
چيچه ايستلي يو. ټپغونه او ارزښ لا د لاسه راباندي
ښاڼوي. د دغه واقعيتو په نظرکي نيولو سره مي د دي
مجموعې نوم ،پيوسي، وټاکئ. چي د اکثرو جملو څخه هم
دا ښکي او ښيوسيو ږغ او مفهوم راوزي. موږ ښيوسه
نه وو خواوس ږموږ وس غټو وسدارانو وړي دي.

خاوري عبدالهادی ږښاُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

منــــنه

زما کشري زوی (عبدالناصر) چي دوستان يې (کبلی) بولي راته ټينګ سو چي ستا د غه د ښوسی مجموعه دا ګښت د چاپ د پاره زه ليکم. ماورته وويل چي "دا خو د زوی زړی دی. مګر ستا خط کله د وايې دی؟" خو ده ټينګار کاوه. ويلې "د طواء ټکی دی که يې بيله ما بل څوک وليکي" ورسره بنه مي کړه. ماويل "ودي ګورو"

هلک رهي سو. د خوش نويسی يو کتاب يې پيدا کی. ورته وجوغبد ی. اندر په يوه، يوه نيمه مياشت کي په خط کي دونه باولی سو چي پر خط يې زما باز کښېنوست. مجموعه يې په ښپړه توګه چاپ ته آماده کړه.

دی ډير ذکي، پوه او مستعد زلمی دی. استعداد يې د ستايلو وړ دی. مګر نوځه وکوچي پر هيواد مود بلاسا ختلې ده. د د غسي ډيرو مغزنو، مبتکرو او سالمو فکرو خاوندان د بل په خاوره کي ترهلي، لی به ليه او تاک له تاکه ګرزي. پيازپه ګنډه په ډوډی پوري حيران دي. داستعداد د روزلو او تحصيل استادان يې يانسته يا هغه پخپله بخوله اخته دي.

زه اول د ده څخه د دې مجموعې د ليکني د زحمتکښی منته کوم. بيا يې استعداد ستايم چي په لږ وخت کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دونه اَوْړَه سوچي مجموعه يې يک لو خته صافه وليکل. دا
دئ نن يې خط ته ستاسي سترگه هم وړاوړي.
خدایٔ دي ده ته برکتونه ورکي. وزر دې وزېږي.
دانسانيت په هره برخه کي د بريو غتې برخي ورته غواړم.

- ريشاء -

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

شماره ‖ عنوان	مخ
۱ . لوی ښښتن	۱
۲ . رب ته دریږو	۲
۳ . اې خاونده !	۳
٤ . دغه حال دئ چې نه چاغیږو	٤
۵ . لېوه هم پرهیز کوي ؟	۵
٦ . حالونه مې راوړي	٦
۷ . بېچاره پروفیسر	۷
۸ . غم ځپلي اولسونه	۸
۹ . لامونه دي پېژندلي ؟	۹
۱۰ . تشې د خولې خبرې	۱۱
۱۱ . دخپل زوړه ناخبره	۱۳
۱۲ . جنګ پر غلَه دئ	۱٤
۱۳ . د لته ګذاره سخته سوه	۱۵
۱٤ . زوی مړي لاس نه اخلي	۱٦
۱۵ . للو ، للو	۱۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان — مخ

۱۶ . ملل متحد ته وایم ______ ۱۹
۱۷ . که راتله نو پاخه راځي ______ ۲۱
۱۸ . داځه سوران راغلئ دئ ______ ۲۲
۱۹ . یاران یې بد راه کړه ______ ۲۳
۲۰ . دتولو زړونه دک دي ______ ۲۴
۲۱ . تر مرګه خوب ______ ۲۵
۲۲ . وې شرمولو ______ ۲۶
۲۳ . یاري صداقت غواړي ______ ۲۷
۲۴ . مخ یې راو لګاوه ______ ۲۸
۲۵ . دغه دئ ایثارنو ______ ۲۹
۲۶ . کفن کښ ______ ۳۰
۲۷ . بې باوره وعدې ______ ۳۱
۲۸ . سل د زرګریو د ګګر ______ ۳۲
۲۹ . پس ګردنی ______ ۳۳
۳۰ . نوبتي مرګ ______ ۳۴
۳۱ . نامېندي ______ ۳۵
۳۲ . حق ده پېره ______ ۳۶
۳۳ . لرګي یې پکاردي ______ ۳۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان	مخ
۳۴. د زړه غمچینه	۳۸
۳۵. لوی ختلم په زیرخانه ننوتلم	۳۹
۳۶. بې پرزو موټر	۴۰
۳۷. ژربه د نازه ولویږي	۴۱
۳۸. کوربل	۴۲
۳۹. سر شکوني	۴۳
۴۰. مخ ته کرکنږي	۴۴
۴۱. تماشه یې کوه	۴۵
۴۲. د بل لاس	۴۶
۴۳. تولد دی دی	۴۷
۴۴. شخصي حکومتونه	۴۸
۴۵. پښبو ته لویږي	۴۹
۴۶. د مغزو عملیات	۵۰
۴۷. تالي ختي	۵۱
۴۸. ورستي هګۍ	۵۲
۴۹. د بندګۍ ژوند	۵۳
۵۰. د سرونو لګو	۵۳
۵۱. د تعلیم د تربیه سته	۵۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره-عنوان	مخ
٥٢ . د غه حال دئ	٥٤
٥٣ . زه ته مولوي زي؟	٥٥
٥٤ . ژړي تلي	٥٥
٥٥ . ولي بل ته اړ يو؟	٥٦
٥٦ . د غلو ملګري	٥٦
٥٧ . څنګه وکړم؟	٥٧
٥٨ . بې فايدې مجلسونه	٥٨
٥٩ . نيکي غوښتني	٥٩
٦٠ . په وينه بيده	٥٩
٦١ . وچاته ور زغ کړم؟	٦٠
٦٢ . پر کمه رهي يو؟	٦١
٦٣ . پښتون پاته سو	٦٢
٦٤ . لاس يو کئ	٦٣
٦٥ . ذ غاليان سو	٦٤
٦٦ . فراري عاشق	٦٥
٦٧ . مردار خواره	٦٦
٦٨ . ترکلکين راته ګوري	٦٧
٦٩ . ګلګل ميري	٦٨

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان — مخ

۷۰ .توپک خپل و پردی نه پېژني ______ ۶۹
۷۱ . بوسه یو ______ ۷۰
۷۲ .پرصراف کلپي نه چلیږي ______ ۷۱
۷۳ . راغله، ولاړه ______ ۷۲
۷۴ .بدي خاطرې ______ ۷۳
۷۵ .منافق ______ ۷۴
۷۶ . کوږ لاس کوږ مغزی ______ ۷۵
۷۷ . برګ ګل ______ ۷۶
۷۸ .بنه انګور چغال وهي ______ ۷۷
۷۹ .پښې نه پروړ ځي ______ ۷۸
۸۰ . آینده نتیجه ______ ۷۹
۸۱ . د بیت المال موږ کان ______ ۸۰
۸۲ . نه شرم نه حیا ______ ۸۱
۸۳ . ترکه و ارزانه ______ ۸۲
۸۴ .سوک زړه ______ ۸۳
۸۵ .اوږد زکندن ______ ۸۴
۸۶ .پر یوه زخم بل زخم ______ ۸۵
۸۷ . بنه کوئ بد مه کوئ ______ ۸۶

پنځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان	مخ
۸۸ . سګرېټ کښنانو!	۸۷
۸۹ . نصوار يانوته	۸۷
۹۰ . خپلي ښنکلي ته ځم	۸۸
۹۱ . خبره خلاصه ده	۸۸
۹۲ . خونديي نسته	۸۹
۹۳ . په ټوک يا ځيره ګزاره	۹۰
۹۴ . د ډالرومريدان	۹۱
۹۵ . بي سوره سازته اتڼ	۹۲
۹۶ . د غوښواکسير	۹۳
۹۷ . جوال شکاف	۹۳
۹۸ . خرامبو	۹٤
۹۹ . ترنس کښنته مزدوري	۹٤
۱۰۰ . کږي لاري	۹۵

شپږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی څښتن

مُصَوِّر، خالق، مالك د كائناتو
ته لایق د حمد، ثنا او د صفاتو

تا راکړي دي بې شمېره نعمتونه
اې منعمَ! معطي د انعاماتو

بېنده په زره آګاه د هر بنده يې
مهربان يې نګهبان د موجوداتو

چې ستا حقه لار په صدق عملي کړي
هغو يو وره ستا رضا په عباداتو

ته معبود يې عبادت ستا لره ښايي
پرستش نه کړم د بت او فلزاتو

د شيطان د تېرايستلو پناه غواړم
چې ولاړ نه شم د خونکارو پر عاداتو

د صالح نيکو کارانو عمل راکه
ما خوندي کړه د روزګار د جناياتو

ته هادي يې هدايت هادي ته ورکړه
دی خواستګر ستا د مقبولو هداياتو

رب ته دریږو

مسلمانان چې د خپل رب څخه جنت غواړي
هسې مولا له بندګانو عبادت غواړي
هادي قرآن چې بندګانو ته لیږلی رب دی
باید په دورو کې پروت نه وي تلاوت غواړي
مسلماني تش په خوله نه کېږي عمل ورسره
هم اوامر هم نواهي مطابقت غواړي
که مؤمنان موږ یو له بله سره ورونه بولو
همدا اخوت په صداقت، مینه، الفت غواړي
که څوک یو اځې لمونځ کوي زکاة بیا نه ورکوي
نیمې آیات مني د نیم څخه فرقت غواړي
د همسایه سره اسلام د ورور ژوند خوښو
هم د هغو سره دوستي او مودت غواړي
قتل، قتال، جنګ، جدل، فسق، فجور دی منع
سوله، صفا خوښوي نه چې عداوت غواړي
څوک چې تقوا لري هغه وي و خالق ته نږدې
څښتن عادل دی د بنده هم عدالت غواړي
خدایه ته زموږ عمل ته مه ګوره خدايي ته ګوره
ریښا په ټول جهان کې سوله امنیت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اي خاونده!

پاکه ربه ته خالق زه دي بنده یم
ستا له امره څخه لیري افتاده یم
په ګناه کې یمه ډوب تر سره پوري
د رحمت امید لرمه درمانده یم
شیطانانو یم د لاري اړه ولی
اې ستاره! عفوه غوارم شرمنده یم
په دنیا کي مي هم هیڅ خوا نسوه سمه
په محشر په خپل عمل سرافګنده یم
بندګان وایه وتا ته یاغي سوي؟
او که زه په بیناسترګو نادیده یم
نه ورورې، نه اخوت، نه مؤدت سته
پر دې حال به لا تر کله پاینده یم
زما د ژوند چارې راسمې کړه خاونده
زه ریښا کله د چار و ساز نده یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه حال دئ چي نه چاغيږو

رانه وايي چي څوک ځما مخ دړواغ
د هغو خلګو لړمه پر زړه داغ

په خوله قال الله وقال رسول وايي
په خوړک کي مردار خوروي لکه زاغ

په مجلس کي يې د ژبي لمبي وزي
وي د ننه زړه يې تور لکه څراغ

چي د زړه او د خولي لاري يې يوه نه وه
منافق دئ غوږه ژبه د ابلاغ

چي يې ټول عالي صفات د پاک مؤمن وي
چيري و باسم د دې سړي سراغ

ولي نسي رنګارنګ ګلان خرجوه
چي د ګلو پر باغچو ګرزي الاغ

که په رنځ د خونړزي سړی اخته سي
نه جوړيږي د خاکشير په نبا داغ

هر ګړی د نابوره مرګ په ګروم کي
ريشا خنګه څوک پر دې حالت سي چاغ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېوه هم پرهېز کوي؟

یا پیدا دئ تباهي لره چنګیز — بدلوي جګي کوڅي په خاکرېز
نعمتونه کړي بدل په تور وخاورو — یا یې لاښ کړي په یوه ګړي پالېز
یا ښې راغلي بلبلان وړي د باغه — وابه نه وړي له کارګه د بلبل رېز
یا رمباړه، یا شیشنئ، یا داپې دل دئ — حیوانان کله وېلی سي نیرېز
درنده حیوان دئ هرچا پېژندلئ — نه پو تمیزي د دوی پوست په قناوېز
سرچینه که سوه مرداره تول مردار سي — که بهاند تر آخره وي کارېز
د مردار لا بنس په خوړ کي ډېر حریص دئ — چالیدلئ د کارګه، لېوه پرهېز؟
یو د بل حیات ته ویني د ځان ورکړي — بل جلا د غوندي د وېنو وي خونرېز
بنه و بد اعمال د هرچا جلا کېږي — که څوک ولري د عقل والبېز

پر ریښا د نفس، هوالښکر سي راغلي
اوس به څرنګه کوي ځني ګرېز

(c) ketabton.com: The Digital Library

حالونه مي راوړي

آ بناد منوا! ماغمونه دي راوړي　　ما د ګړوب هیوا د حالونه دي راوړي
تمول ژوندي پي پرتې باندي څخېدله　　اود مړو مي تصویرونه دي راوړي
یو مخیځه وطن واره هدیره وو　　د قبرو مي فریادونه دي راوړي
سوخته دله پرهار زړونه هلته پاته　　ما پي تش آه و دردونه دي راوړي
په نکریځو سره لاسونه هوري ښخ دي　　ما نامراده ارمانونه دي راوړي
ما د ساندو د ژړاندو سترګو اوښکي　　سیلابونه، سیلابونه دي راوړي
په اوربل پي د اوربل وېښتان پاشان سوه　　شاعر خوشعري تارونه دي راوړي
بهارونه غوټې نه وې غوړېدلي　　د خزان مي ژړ بلګونه دي راوړي
پر دیوال ماغزه پراته وه د بیبانو　　د کوڅې مي ولونه، ولونه دي راوړي
د مرګ وزي په ژوندیو پاڼېدله　　په سند کي مي هډونه دي راوړي
روڼ اتیانو لا تر کله روژه نیسی　　دا دی ما روژه ماتونه دي راوړي

داچي نن له دي محفله مستي ولاړه
خوریشاء د غم بستونه دي راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېچاره پروفیسر

تو سره دود وړي په زړه کي اوربلیږي
د کوړي پښان دزړه خونه سوځیږي

په ظاهره روغ، درون لړمون پخته یم
نا خبره د سباچي څه راکیږي

زما په رنګ تاراک بل چاندئ لید لئ
صورت ښیږي، زړه لړزیږي، سترګي لویږي

د علاج داروي ندي پیدا سوي
پروفیسر مي په تشخیص لا نه پوهیږي

ډیر تېروني دوست دړځ پوښتنه نکړي
بېګانه خوي په مرګ لا خوشحالیږي

ریښا مرګ ته انتظار باسه مرګ لنډ دئ
خدائ خبر چي دڅوندچاري دي سمیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم ځپلي اولسونه

پاته یم یاړانو د غمجنو ارمانو سره
نسته شیریني ژوندون تیریږي د تریخو سره

نه لرم خندا پر شونډو غم لرم، غصې لرم
زړه کي گلومه خپل درد و نه د غمو سره

چاړاته د عقل اساسي لاره و نه ښوده
شپه او ورځ تیریږي د پر سد ولیونو سره

خلگو اور اخستی دی په او ښکو کي غوټې وهي
هسي آموخته سوه د سړو و د تودو سره

ژړ به آبد یده اولس له گرمه سړده وخیږي
لاړ به پرې کوي دوراندي تګ د کاروانو سره

مه نامیده کیږه ریښتا غم غصې دې لیرې کړه
ځان دي کړه نږدې د غم ځپلو اولسو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا مونه دي پېژندلي ؟

دغه څوک دي چې یې وژني هم یې سوځي ؟
دغه څوک دي لوټوي چې یې د ورځې ؟
دغه څوک دي چې د ورور د جیب یې باسي ؟
په رقم، رقم نوم یې ختا باسي
دغه څوک دي چې شړي خلک د کوره ؟
دغه څوک جلا کوي خپل ورور د وروره ؟
دغه څوک دي چې قبرونه یې ړنګېږي ؟
کور، کوڅه، مسجد ښارونه یې نړېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د دې عصر زمريان که چغالان دي؟
چې خوړک يې د خپل ورور د کور چرګان دي
دوی پرڅه دي تباهۍ ته جوغېدلي؟
دا يې رحمه دا بنسيلي، بنويدلي
دوی څه وايي، څه کوي، څه يې مقصد دئ؟
چې هر ځای يې اور بل کړئ د حسد دئ
آيا پېژنئ يې دا ناترسه څوک دئ؟
د سور سات او بس چې هر کاله ته څوک د
خلګو ښې سئ بس ته، پرېږدئ خپل خوبونه
د ريښا سوالو ته ورکړئ جوابونه

تشي د خولې خبري

د نړۍ بشر خواهانو، چيري ورک ياست؟
د مظلوم طرفدارانو، چيري ورک ياست؟
زموږ له حال څخه خبر ياست او که نه ياست؟
مهربانه پر خوارانو، چيري ورک ياست؟
د افغان پر سر وخته ناورين سيده دی؛
بشر دوسته انسانانو، چيري ورک ياست؟
سترګي پټي دي، که حق نسي ليدلی ؟
حق بينانو بينايانو، چيري ورک ياست؟
انساني عاطفه، رحم ولي نيست سوه؟
رحم دِ له هستمندانو، چيري ورک ياست؟
افغاني ملت په وينو لړند پروت دی،
بې سرحده ډاکترانو، چيري ورک ياست؟
بشري حقوق د خولې تشي خبري
د عمل وفادارانو، چيري ورک ياست؟
توازن نسته پلې سپکي درني سوي
په نړۍ کي منصفانو چيري ورک ياست؟

تر غذا سو د سلاح کاروان د مخــه

د ترافیک پیره دارانو، چیري ورک یاست؟

د اوربل قومانده ډیر ژر عملي سي

د اوربند منصبدارانو، چیري ورک یاست؟

د افغان نجات ته کمـه لاره وزي؟

مخ کښانو، رهبرانو، چیري ورک یاست؟

بشري نړۍ قرض داره د افغــان ده

بندي غاړي دیندارانو، چیري ورک یاست؟

د امید سترګي وتاسو ته کږې دي

اي! د سمي لارویانو، چیري ورک یاست؟

د کارګانو آوازونه پـورته کـیږي

له دي باغه بلبلانو، چیري ورک یاست؟

په طعنه په اشاره به څه سي جـوړه؟

خولې کړئ خلاصي شاعرانو چیري ورک یاست ؟

ریښتیا ورک دئ په تیارو په دربیلو کي

چیري یاست مشعلدارانو چیري ورک یاست ؟

د خپل زوره ناخبره

په ښایست کې قافلې دې مخ ته اوړي
خو ولاړه یې د تورمخ غلام و درته
په مړانه دې د بیان دې چپه کړي
په قوت کې غروولاړه یې هرخطرته
اې د خپل مړانې، زوره ناخبره!
توره چا ده تېره کړې ستا وسرته؟
پخوانې تختونه چاکړه دړې وړې؟
چې پر وچه مځکه پروت یې وسره لمرته
په بړېتو او په شمله دې څوک اخته دي؟
په پړوني کې وړل کېږي و بهرته
سپینه ورځ دې د غفلت په خوب کړه ګډه
توره شپه به تېر وې و سپین سحرته
د بابا او د نیکه نوم دې هېر نسي
بد نامي به پاته کېږي وپسرته
وروستی عمر د زیښا د بې آبی سو
وچه درختنه رسیږي وثمرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ پرغله دئ

که د وړو تر میانځ نه وي یکرنګي
زندګي د هغونه ده زندګي

د ملت تر میانځ که یو وار نفاق راغی
پر وړ غوړځي هر چوړي او هر بېنګي

دغه حال پر افغانانو نن راغلئ
د نفاق اساس یې اېښئ فرنګي

د غیرت بګړی وغاړي ته لوېد لي
افغانان دي یو د بل سره جنګي

دېرین زړه وال د وړو په مرګ ګړي فخر
غواړم هغه زړه اهالک چې وي سنګي

چې د بل په اشاره خپل وړونه وژني
تردي نسته بله لویه بې ننګي

نه آرام او نه امید د هوسایي سته
زوړ و ووړ ژوند تېروي په خلوت (بې تېنګې)

چې پر زړه یې د وړو د حُب تاپې وي
د هغو ظاهري خوئ وي پلنګي

په میدان کې چې چرګان سره بېرسي
لمړی ضرب یې وي پر تاج د کلنګي

ړیشا، څوک دي پرسوړ ناکله غوږ نیسي
چې وي پوړ ته آواز و نه سوړنګي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لته ګذاره سخته سوه

د سپین سرو د نازونو مې بد راځي
د سپین ږیرو د ګیلو مې بد راځي

مشران چې د خپل کور مسئوله نه وه
د کړو وړو خبرو د هغو مې بد راځي

چې په کور کې نه تنظیم نه د سپین وو
له دې ګډ وډ تنظیمو مې بد راځي

چې نه قول نه وعده وي نه وړاشه وي
له دروغو د وعدو مې بد راځي

دلائل منطق چې نه وي په مجلس کې
وچ دلو وړ آوازو مې بد راځي

فیصلې چې په عمل کې تطبیق نسي
پر کاغذ د فیصلو مې بد راځي

هسې دېر شیان موجود سته بد مې ایسي
خصوصاً یاد جنګو مې بد راځي

ریشاؤلا مرسه یوې بلې سیارې ته
ستا له دې نصیحتو مې بد راځي

زوی مړي لاس نه اخلي

سحرگرو څه جادو را باندي کړي
عقل فکر يې دی زما له سره وړي
د خپل ځان سره مي واک واختيار نسته
کشوي مي لکه مزغاړه کي پـــړي
د ژوندون د پاره مځکه راته سره ده
د مرګي په کټ کي پروت يم لکه مړي
دکم درد څخه نالش وکړمه خلــګو
د وجود هره حصه مي ده کومبړې
چي يې غوښته هغه هوډه يې پوره کړه
پرڅه لاس را څخه نه اخلي زوی مړي
د دوو ورونو په لاسو کي سنلاخي دي
يو دابل حلالوي لکه اوز کړي
د خپل کوره يې ريشا بهرته وېوست
پاته نسو په کاله کي د کور غـــړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

للو، للـو

الاهو للو، للو، خوب دي دړسي دلمو للو، للو آتاهی، آتاهی للـو للـو
د سترګو تور د زړګي سر للو، د توري شپي ژړیه لمره للو ، پر د ښمنانو سپي لاس بره للو

الاهو للـو، للـو

اوس دي خوبونه کوه، پاك خوږ کونه کـوه، پر مور نازونه کـــوه
ځان مړه وه په شیدو، خوب دي کوه تر سپیدو

الاهـو للـو، للـو

سباقومونه روږي ، کار له غښتلي پالي ، دوی ته دلوږي ساتي
ښتن د لویو کارو ، د نوي، نوي فکـرو

الاهـو للـو، للـو

ته به اقوام ویښـوي، ته به عوام ویښوي، بشر تمام ویښوي
ته د غفلت د خوبـو، د جهالت د خوبـو

الاهو للو، للـو

نړی کي سپین دي که تور، هریو د ځان بولږ ورور، نړی د تولو لوی کور
سره یو ځای د قرنـو، پر د ښتو غرو و رغـو

الاهـو للو، للـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچه بېديا اوبه وه، خړې غونډۍ شنې کوه، زوزان د ببخه رېبه
زړونه راباسه دغرو، وتړه بند پر رودو
الا هو للو، للو
پوره که لوړي هيلې، د مرگ سلاح کړه ويلې، وايه د ژوبد لې
وړک کړه خطر د جنگو، خلاص کړه بشر د لمبو
الا هو للو، للو
زما وصيت و منه، حق عدالت چلوه، خدمت د خلگو کوه
دغه قيمت د شيدو، ستا څخه غواړي ببو
الا هو للو، للو
د خلگو زړه وساته، زړې د زړه وساته، لوی او واړه وساته
عالي انسانه للو، پر خواري گرانه للو
الا هو للو، للو
آينده ښاد اوسې، آرام، آباد اوسې، لوی سې د مراد اوسې
زما نازولې زړگو! چې هېره نکړې اُذکو
الا هو للو، للو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملل متحده ته وایم

داده د انصاف، د عدالت، د حریت نمری
دا ده د بشر، بشرخواهی، انسانیت نمری
دا ده د انسان د ترقي او عصریت نمری
دا ده پرمخ تللي د ورورۍ او د ښه نیت نمری

دا جملې که هرچا په رښتیا سره ویلي وي
نن ریښې د ظلم او ستم باید ختلي وي

آیا استعمال د اسلحو تاسي ژوندون بولئ؟
جنګ وانسانانو ته پیشرفت او تمدن بولئ؟
او که په عوامو بمبارې عصري قانون بولئ؟
و وایاست رښتیا چي د غه عقل که جنون بولئ؟

زه د ورور وژنه خود خواهي وجهالت بولم
زه د انسانانو جنګول لوی خیانت بولم

جوړه په بې دفاع خلګو ناوړین دی مصیبت دی
دوی وایي چي جنګ داخلي کار د مملکت دی
څوانده! هسي نه ده د بهر مداخلت دی
هرځای چي جګړه وي دیو، اِن مسئولیت دی

هرجنګ په داخل کي د خارج څه تمویلیږي
دخل د خارج وي د سد خلګ په پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډې د یو.اِن د سرغنه وعاقلانو وي
داسي معلومیږي چي بازی د هلکانو وي
څکه فیصلې بې نتیجي د انا یانو وي
یا د فیصلو تعمیل پلاس د استادانو وي

وړ ده د یو.اِن استازي ژرچي استعفا وکړي
یا دي د بې وزلو د نړی سره وفا وکړي

بعضي به پوهیږي چي جنګونه پرغله وي
ځکه فیصلو کي د زورګیر درنه پله وي
هرضعیف النفس د زورورو پر پله وي
نه دی عدالت چي ناحقیو نه شله وي

خود به په نړی کي تر دې لیري لمبې بلي وي
خود به جوړي سوي د زورګیر پر طرف دلي وي

جوړي تباهی ته کارخانې د سلاح ګانو دي
ګټي د غټانو تاوانونه د کچنیانو دي
ناز و نعمتونه د قوي تفنګدارانو دي
واړه اختیارات فقط پلاس د څوکسانو دي

زه ریښا انسان ته انساني خویونه تل غواړم
یا د غه نړی د خپل مدار څخه و تل غواړم

که راتله نو پاخه راځي

نه راځي چي تللي دي ژر نه راځي
کله که راتلله ډېر پـاخـه راځي
ګوري چي لاځو سرونه پاته دي
تش میدان ته بنه په پوره زړه راځي
اوس د ګل هوسو ګلستان نه دی
دلته نوی اوړ پـه بلـیده راځي
اوس بې د راتګ پاسپورټ په لاس نسته
دوی نه ډېر نخره نه د یوالـه راځي
یو ځل چي د غم کمبله ټوله سوه
بیا په وراړکونډي د واده راځي
هر وخت چي سړک بې اوپاشي ولید
هغه ګړی پلي اوسپاره راځي
یو کرت که لمر تر اوړه ووتی
هلته به ریشاٸ دلمر وړانګه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

داخه سوران راغلئ دئ

کله بیا غوړېږي د دې باغ غوټې
ژړ خزان پر شنه بهار راغلئ دئ
خپل باغ ته څوک کله تیریدلای سي
هلته د رنده حیوان راغلئ دئ

ماتي ککرۍ ځمل بد نونه دي
نن ورځ د سوټي دوران راغلئ دئ
زه چي آینده ته نظر واچوم
زما نظر ته وران جهان راغلئ دئ

او ښکي د یتیم دو چید ونه دي
دوی ته طوفاني باران راغلئ دئ
خلک خوري، ډېري خوري، سکروټي خوري
دا رنگ خورنده انسان راغلئ دئ

دا سي خورنده پهلوان ژر ځملي
دوی لره د لري زیان راغلئ دئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاران یې بد راکړه

زما خوازه یاران دي چیري راځه تللي؟
دوی دي تللي که بل چا دي تیر ایستلي؟
نا بللي بېګانه اوس راته ناست دي
ما په دوی کي څوک ونه لیدل ښاغلي
نه خبره، نه یې ژبه، نه وراشه سته
نه یې زموږ د پرګنو حقوق منلي
دلته یو د زړه خوا خوږی پیدا نسو
کند والي، یا تشي توري دي کوډلي
اوس به چیري زه خوازه یاران پیدا کړم؟
چي پر لوتو تپو ناست وي د کلي
شکایت، درد وغمونه مشترك سوه
ریښتیا سنا په شان دي تول پر زړه ویشتلي

د ټولو زړونه ډک دي

چاته تش کړمه خپل ډک، ارمانجن زړه
کم طبیب دی چاره ساز، د خوږمن زړه ؟
پاک صفا زړه مې د رحم پیدا نه کړی
چې یې ګورم هر ځای وینمه، خیرن زړه
د دوستۍ زړه چا وماته تر دې نکړ
نه خونړیزي زما پر حال، د دښمن زړه
د ناښاده زړګي حال چې چا ته وایم
ترما ډېر د هغه خوار وي، غمجن زړه
که په سینه کې د مینې خوږمن زړه وي
نه جوړیږي په تعویز، د مین زړه
د ډېر ګرومه څخه ډک زړونه ځوانان سوه
ژنده دل به وو پخوا، سل کلن زړه
لکه نور زړونه چې ډک د ارمانو دي
د رېښا، هم هسې ډک د ارمان نن زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترمرګه خوب

زړه له ډېره ګرومه څه پړسوب کړي
عقل سوګه وه نن لېونتوب کړي

مينه د يار زړه غواړي اخلاص غواړي
نه ښايي بې زړه چې مينتوب کړي

سړي چې د جهل امبار ونه وي
خوشي دی ادعا د سړيتوب کوي

چاته چې عادت د خوب ګولۍ سولي
پروت به وي ترمرګه پورې به خوب کوي

ګېند غونډي چې سر ډک د هوا څه سو
کله بې لغتي وړاندې توب کوي

ګېند پخپله پوره تخيالات نه لري
واړي د لغتو پې لوړ توب کوي

څوانې ککرۍ تر خاوره لاندې سوې
زوړ ريښا قبر و ته مشرتوب کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وې شرمولو

ډېر وشرمېدلو تر هرڅه پورې . څومره خجالت یو تر دنیا پورې

هرځای رېشخندې د بلاسه یو . څه جواب به وایو تر بابا پورې

سترګې چې سي وچې بل څوک نه وینې . مرې سترګې ولاړې وې تر سبا پورې

څونه د رواغان موهم وانه وړېدل . حق وار باطل سوه تر رشتیا پورې

ډېرې د وعدو خلاف وړه وسوې . نه وه رسیدلې تر وفا پورې

دا ژمنه بې هم د باور نه بوله . سل ژبې بې وکړې تر سبا پورې

څنګه بې تمیزه زمانه سوله . خاندي د رېښا خوار په ژړا پورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاري صداقت غواړي

یاري نه کیږي په زور محبت غواړي
هر قدم د مینې غور، د قت غواړي
چې رضا د یار حاصله نکړي ګرم دی
څوک چې ګرم سو هغه ولې جنت غواړي
رسیدل د عشق پر لار تسلیدل دي
خوب وخیال دی چې په مفته وصلت غواړي
په آخر کې هغه پاته شرمنده سي
چې د یار د خوښې پر ته عزت غواړي
د غرور د خره د شابه راشوه سي
غمازان چې مې د یاره فرقت غواړي
ریښا صاف اوسه په مینه محبت کې
یار په مینه کې تنها صداقت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ يې راولګاوه

زندګي راته زندان شو . ديوالونه زولانه شوه
اولادونه اتکړه دي . آزادي غلامانه شوه

څه شي وکم؟ چيرې ولاړ شم؟. ډېره دې وخپل منفور يم
کشران مې په خوله نه دي . مشران مو نازدانه شوه

په ما مخ دئ لګيدلئ . څوک مې غوږ پر کږونه ږدي
دوروستي عمر خواري دي . ښادي ولاړه بېګانه شوه

څوک مې ولې په ډېر رو؟ . خپلوي مې، غمخوري مې
چې پرسر دې خان بللئ . هغه واړه ديوانه شوه

ولې مينه، الفت ورک شو؟ . ولې هيڅ ترحم نشته؟
ولې عقل ولاړئ پسې بوته؟. چې پر جهل روانه شوه

اختيارات مو دخان ندي؟. که د بل ډول ته نښيږو؟
که مو سد د سره تللی . چې کاروته خصمانه شوه

بې چاره "ريشا" خوږيږي . ورستي عمر پر تيريږي
دوړو په لاس کښېوتی . ږړه د ګرومه پيقانه شوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه دئ ایثارنو

نور مو غټ کړي غټه وویې لا نور
ځان مو ټیټ کړئ ټیټه وویې لا نور

څومري سپک سوي یو دبل په تله
آیا تر دغه سپکو ویې لا نور؟

پخپله سر وکړکې ده دې ورونه
په غم ککړ، ککړ وویې لا نور

بل ته خندا ځان ته ژړا راولي
خپل ژړېدلي ژړه وویې لا نور

خپل خوږ وو چې بیګانه په خوښ سیې
بل خوږولي، خوږ وویې لا نور

زموږ په غوښو اجنبیان ماړه سوه
هم مستو، هم مړه وویې لا نور

جوړې مونه کړې آبادې وځان ته
آبادې چېرې نړه وویې لا نور

ریښا په خپل غم مصیبت کې ډوب دئ
ندئ انصاف چې زغو ویې لا نور

کفن کښ

چي يوڅه سي د ړوند کاړ سره پتليس
بيا پکښي باسي ترخځي يوا بليس
کله کله په اميد سره زړه ښه کړم
ترنظر مي پيتوخ وايسي تنيس
چي څه نه لري د دوی به څه سي سوده؟
چي هر څه لري هغه بيا وي خسيس
هيڅ دروغي اميد مکړه د هغو نه
چي وړاني يې وي لوستلي په تدريس
يم د ظلم په سکنجه کي وړغلی
د قوي لاسو په زور سره يم پريس
د امتاع د کم ځای وبولم يارانو
چي پرليک نه امريکا وي نه انګليس
ريښا هسي کفن کښ کس ته حيران دی
چي يې وکيښ د شهيد څخه کميس

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې باوره وعدې

په وعدو په قسمو بې باور نسته
چاکه خپله وعده څو ځلې کړه ماته
د هغو قسم، وعده ختا ایستل دي
د رښتیا د صداقت لاره ځني پاته
لیرې، لیرې اوګوښه ځني تېر سه
له کاذب سړي مخ وګرزوه شاته
کاذبان هیڅ د وعدو پابنده نه دي
د پرون خبره غوږ څوي سباته
له دروغو اسلام هر څوك منع کړی
خصوصاً درواغان نه ښایي ملاته
د درواغو مزل لنډوي دا متل دی
په میدان کې ژر راوزي ورښتیاته
بې حیاته د حیا امید و نکړې
مرګ بهتر وبې حیاته له حیاته
وي ساته په صداقت پاکیزګي کې
خدایه! حقه لاره وروښيې ریښتاته

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل د زرگریو د گگر

د ماتولوار يې خوړلئ، پر کله د اتحاد دئ
ما غزه تيت زړې، زړې سوه، کاړې وار دي د استاد دئ
پښت له پښته بيا ترزويه، دئ افغان اولس نېکخويه
پر ميدان يې کلې لغړې، دادکم يزيد ايداد دئ
نه مؤمن غوندي زړه سوي کړي، نه انسان غوندي خپلو کړي
زړه يې سخت لکه ډبره، داخاصيت يې د جلاد دئ
که پابنده د قران دئ، که يې خوی د مسلمان دئ
که خيرپه سود، زيان دئ، هلته پاک د دوی جهاد دئ
بڼ يې وکينې دخوش ښو، ريشه کش معانيد ينو
چې بناپر بنياد نه وي، تعمير خوشي بې بنياد دئ
پې يې اينبئ د تورل کړې، پنډ ستون چپه کيدل کړي
تر هغو چې نرئ کيږي، وفولاد لره خراد دئ
پر ډک خم چې د آساقي وي او تر څو چې رنګئ باقي وي
نشئې به ملاقي وي، خمارې ته پرنه داد دئ
چې بګړی يې د اسلام وي، خوپه نيت د دوباد ام وي
که هر څوملا امام وي، هسې پټ لکه صياد دئ
د مغزوبه څه ښادي وي، چې يې ژوند نامرادي وي
ښادې نه لرو ښامنو، د ريښا زړګی ناښاد دئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس گردنی

بد نیتي دي، یو تربله بد بیني دي
تربګنی دي، خصومت دئ، دښمني دي
بې عدلي، بې انصافي د کمه راغله؟
د بې وسو پر حق چور دئ، شبخوني دي
اولادونه د کم دو، دي د دانه خوره
د مرغانو په شان ورکي پلرګني دي
نیک اعمال ولي بد لیږي په بدیو؟
که دقیق سو داخبري بیروني دي
پر د ښتو ګر زیدل کله تمدن دي
په ښارو کي پاته لږ خو کورني دي
خلګو څه کوئ؟ پر که خواږهي یاست؟
پر دې لاري خورا ډیري دیدني دي
"ریشا" وګوره پر شاو خوا نظر کړه
د رته پاته چي لا څو پس ګردنی دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوبتي مرگ

پرنړۍ چي مغازې دا سلحو ستـه
و بشر ته نوبتونه د مـــرگو ستـه

که مرمۍ لـه ماخطاسي پرورو رمنبلي
په ضربه کي کله وخت د نښانو ستـه

استعمال د اسلحو باید جاري وي
په تعطیل کي يې تړل د فابریکو ستـه

انسانان چي يو د بله ســره وژني
بل څه نسته تنها گټه د پیسو ستـه

اوکه نه نو ورونه ولي دښمنان سي
په هر جنگ کي پټ لاسونه د پردو ستـه

که سلاح سي د نړۍ له مخي محوه
و بشر ته فراواني د نعمتو ستـه

دوی د دې دنیا لذات خان لره غواړي
و رېښا ته صرف نعمات د جنتو ستـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نا امیدي

څمه خپل کاله ته کوږ مغزی د اندېښنو سره
اوښکی سوې لاړو نه د غمجنو کاروانو سره

لاړه ده اغزنه سړک وران پل نړېدلی دی
چاودي پښې رهي یم د خولې خلاصو اولادو سره

څوری د لار ختم سو نوکان خوړه د لوږې څه
وچه وچوېي ده درخته نسته د ابو سره

ورک مې سو تما توبی نه ګنډ غالی نه دیوال ښکاري
ورځې تېرومه د قبر و اوکنډ والــــو سره

وایستل ګرانی د تن کالي په خپل قوت له ما
وچي مړی غوړه صدری یو د جیبو سره

هیهات چي د اثر انده ستر ګي بیا د اوښکو وچي
هیهات چي په کنځکي به وي ناویانې د مرو سره

رېښا د انسانو د خوښیو مزه تللې ده
شین پالیز پې لا بس سو د اوښانو په ګلو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ده پېره

ژبه خوله کي دومره کله سوځنده ده
لکه بڼ چي مي پر زړه داور لمبه ده

غماز انو زه پر خوله یم پېژندلی
چي په ما پوري خوږه ګوله ترخه ده

زه انسان یم د لړګي نه یم جوړ سوی
ولي کش زما پر سر د غمراره ده؟

خو تبر لره د رختي لاستی ور کړی
د ږېنو تخته چي قطع یې تنه ده

د غمو مې یې خلګ تول لړزېد له
پر راغلې نن د بېري پرې لړزه ده

په غیرت یې د زمري نوم و ګټلی
د بانېي پنجه یې ښخه پر کله ده

نن یې ولي د همت بکړی شوه کړه؟
پر سر پروته یې خالي، وچه ډبه ده

څو عقلونه په سرو کي پیدا نسي
د هر چاخه ورکه لاره او کوڅه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرګي يې پکار دي

هيڅ قوت ورپاته ندئ يو زره
بايد نسي پرخپل ځان باندي غره
د ميوې اميد له هغه ښاخه نسي
چې ياوچ وي، يا په بيخ کې وي اره
وچه ونه بيرته نه کوي برګونه
نه ګلونه، نه ښاخونه ګرسره
دچرسي زويه د ګټي اميد مکړه
د هغوڅه هم چي ناست وي پر پره
هغه باغ ته چي باغوان يې نه ولودئ
چغالان وځي پر ور او پر نخره
دلېوه ځخه غټ مزونه لا بيريږي
چې له ځنګه ځني پورته کړي بره
زه ريشاء د هغه چاځه ډير بيرېږم
اسلحه چي يې وځنګ ته وي خره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه غمچینه

گرانه د شید په ډول سپینه ده
مخ لکه سپوږمۍ دي ماه جبینه ده
یو ځل چې د یار وخنګ ته کښینستل
هغه وخت له شرمه سره وسپینه ده
پټه خوله کې یو کتاب خبري کړي
زړه کې یې ساتلي پټه مینه ده
کله چې په ناز ستړګي راواړوي
پوه شمه چې نن لږ خه خوشبینه ده
شونډه چې یو ځل تر غابنو لاندي کړي
هغه وخت یې مینه له یقینه ده
لوړ قد یې چنار غوندي رسا ښکاري
ملا یې هم باریکه هم وریښمینه ده
کله چې کوڅه په خپل لاس و اُوبي
هغه د ریښاء د زړه قمچینه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ ختلم په زېرخانه ننوتلم

ما فضاء ته د ختو لاري څاړلې
په نصيب مي گورستان یا زېرخانه سوه
چي هوس د پرواز و راته پیدا سو
وزر وچ سو زما په پښو کي زولانه سوه
نابوبره د صیاد په دام کي گیر سوم
بهانه راته د دام یوه دانه سوه
یا به مرگ اوس قبلوم، یا به یم غلی
اقرباء راڅخه ولاړه بېگانه سوه
عقل هوښ راڅخه تللی لېوني یو
دا په دي چي مشران مو دیوانه سوه
صدقه مي خزاني نسوې د خپلو
هستي واړه د پره د یو نذرانه سوه
آئینه غوندي رښتیا نسم ویلی
درواغان مي په دنیا کي افسانه سوه
د تعمیر په امېد ما وې لیځي نغښتي
د ریشاء د پلاړکوند غالی ویرانه سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پرزو موټر

چي د رست عمر يې تېر کړئ په مزووي
پر بل چايې کله هسي ژوند پېرزو وي
پر پالنگ د عياشۍ خوبونه کيږي
خوب يې نه وړي چي بستر يې دا غزووي

تېر واته دي که د کاړ هيله تړي وسي
چي لوی سوئ په نعمت او په نازو وي
په غفلت کي ښکاري ښکاري ښکاروي
ځکه غلئ ناست چولوته د خزو وي

ده بهتره چي چپ کښېني په مجلس کي
هر مجلس چي د ک په غتو آوازو وي
چي د ژړندي پل يې خرخي پر سرباندي
څه ښادي به ورته پاته د مغزو وي

پورته، پورته غوړځېده د بل لرگي ته
دا کاروند يا ديزيا د بيزو دي
هر موټر چي بې د رپوړه وي، ولاړ دئ
خصوصاً چي بيا بې تيلو، بې پرزو وي

ريشاء صبر تحمل د رته په پکار دئ
که په ژوندکي درسره کمه آرزووي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړبه د نازه ولوېږي

لاس راخخه واخله ای ظالم بې دین غمازه
تېر به دي دوران سي ژړبه ولوېږي د نازه

څونه ځو کلېدل، څونه جفا هم تا و نکړله
وګوره تاریخ ته تر انجامه له آغازه

ظلم که تعدا وه که هوس وو نو دي بس دئ
نه پې تر آخره بهره مند له امتیازه

تاکه ځان پټ کړئ دئ د طلسم په لباس سره
اوس نګار پوه سوئ دئ چي څومره یې چمبازه

څه توری واخله د جانان بې اعتماده یې
ما لره د خپل جانان د وصل درګاه بازه

خوار ریشا په عشق کي که هر څونه ځو کلېدلی دئ
شکر دئ خاونده معشوقه پوه سوله رازه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوربل

چي ترستر ګومي د يار او ربل جل بل سو
اور دميني مي د زړه په کور کي بل سو
تازه دمه وم د سوي زړه د سوخته
زړه مي وروسته بياله سوي څه په کور بل سو
د فراق بتي بيابان راته انګار دئ
مخامخ داور لمبي راته کوتل سو
د حباب ترچتر لاندي مي اتزاغ دئ
د سکروټو په باران کي مي مزل سو
هيڅ نسخې مي د مرض علاج و نکړ
د ګولۍ پر ځای ګولۍ راته اجل سو
ريښا ستالا آينده ژوند ته اميد دئ
چي پر زړه دغشو واري مسلسل سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرشکوني

د خپل ځان ړنې یې وسوځي په لمبوکي
په کنډرې کي پاته نه سو سپېروني
د بابا هستي یې ورکړه بېگانه ته
اوس د بل پر در ولاړ دئ ژړغوني
هیواد ټوله په لمبوکي سوځل کیږي
پاته نسود ادې پر سر پړوني
هیواد وال دي ترخپر ولاندي سوي
پر لوړانه چوکه جنگ او سرشکوني
پر ماشه باندي یې گوتې سره اېښي
وکوټې ته کړول د توپک نوني
چې د جنگ لمبې یو لږ څه آرامیږي
د بل لاس په لاس کي ورکړي اوړلموني
چي جنگي جامه وجنگ لره په تن کړي
بدي اېسي ساده زړه برگ پتلوني
ریشاء ناست په لنده بله زړخانه کي
پر پښو د ړد دئ لگېد لئ لکموني

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ ته کرکنډي

شړمښان یوارپسه کړي انډي
ځني وځغلوي هریوخپلي ونډي
انسانان هم ځني دي لېوه صفته
ځغلوي د وړور د ماله څخه پلنډي
د حلال مالو یې نه وکړله څکه
ډکي خیټي د حرامو تنډي. تنډي
چي د خولې او د زړه لاره یو نه وي
منافق دئ په اسلام وهي ملنډي
رقیب لس ګرایه بدتر تر شړمښانو
عاشتان یې پسي واخستل سالنډي
و مزله ته رسېده هغوته ګران وي
چي په مخ کي ورته پروتي وي کرکنډي
د ریشاء اوږده مزلونه دي په مخ کي
ربه ته کړي اوږدي لارې ده ته لنډي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تماشه یې کوه

نه ده نکټایي د عصریت نخښه
نه دي پوچ الفاظ د علمیت نخښه
تش کوټ و پطلون سړیتوب نه بولم
څو یکښې و نه وینم د پت نخښه
چا که مظلومان تر لاسو ونیول
دا ده د غیرت د شهامت نخښه
یا که یې پوره کړې د بشر خواستې
دغه ده بیشکه د خدمت نخښه
زړونه له دې ژوند څخه تنګ سوي دي
نسته پر نړۍ د حریت نخښه
نه ده و بشر لره سلاح پکار
دا د قدرت منو د قدرت نخښه
ورځ په ورځ بشر و تباهي ته ځي
سیل کړه ریشاء د جهالت نخښه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بل لاس

ډېر بشاش مخونه سوله پژمرده
ښادي ولاړه خلګ ډېر دي غمزده
انساني خصلت د خلګو فراموش سو
ولې، جوړه یې کړې د ځانه درنده ؟
مړیده یې د انسان په غوښو نسي
چاپېدا کړه دا د غوښو خورنده؟
وړونه ولې یو تر بل ترله وتلي ؟
رسوایي ده، نکړي یو د بل پرده
اکثر خلګ چې مقصد ته نه رسیږي
اجنبي لاس ونه سته پس پرده
وړه خوله د خندا نسته شنډي بوټي
غمجن حال دی، نه خوښي سته نه خنده
ریښا ناست د بې وسې تخته نالش کړي
د سیالانو په مجلس کې شرمنده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوله دی دئ

بیګانه ته یې ښندي خپل ورور یې مړ کړی
په عالم کې شرمنده سوځان یې خر کړی
هست ونیست یې وایه ورکړه وپردو ته
د اولس تر مخ یې ځان لڅ ولغړ کړی
له بهره یې اولاد ته څه را نه وړه
لاد لاسه یې اولاد ته ځان منګور کړی
د بابا عزت یې وپلوړه په جهل
ځان یې نورو ته په دې توګه ګدړ کړی
د خوړ کی بنارسی جتي پر سر کړه
ده وخوړ ته ور پر سر دغم ګدړ کړی
د هیبته یې زمریان لا لرزېدله
نن یې ولې ځان بابښي لره کوکړ کړی؟
په پاکی کې یې قدم نه ته وانه خیست
ترڅوا یې لا میدان په غم ککړ کړی
ټوله ته یې غره مسه په کردار دي
ریشائبه سوچې اصلي ټنر دې پکړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصي حکومتونه

برني پرېړوني باندې تاوان کړه
نني ته د سبا وعدې بيان کړه
چې سبا سوتياري د تيښتې نيسه
آماده واستعفا لره خپل ځان کړه

د شخصي حکومتو دغه قانون دی
بله پلا بيا په بل شکل ځان عيان کړه
ته و دی په مطلب بنه سره پوهيږی
بېچاره خلک په ځان پوړي حيران کړه

په خلوت کې تا ته هر عمل جائيز دی
پر بهر خبر د خدای، حديث، قران کړه
که په پټو مخلوقې هرڅه لـــــخ سي
خود باندې سپين پټکی، کميس، تمبان کړه

دا دنن د بدکارانو دود، دستور دی
چې د خلکو ترمخ سپين ځان مسلمان کړه
که رضا د خدای، مخلوق ځان لره غواړې
ريشاء ځان دې حقيقي عالي انسان کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښوته لوېږي

که سیلۍ اوري که سوځم په لمبو کې
که خندا کړم د ژوندیو په قبرو کې
واړه دی دی په ما هسې چاړې کاندي
تېروم ژوند زه د عشق په مرحلو کې
د جانان د کلي خواته بې پروا ځم
بېره نکړم که تېرېږمه په سپو کې
د فقیر او سپو خوتل سره پرته وي
په یوه ځوځه رالوېږي ژر په پښو کې
څو پېښې ړومي خېل جانان ویلې نه دي
غمازا کله شمېرمه په سړو کې
زما د عشق مِس معلوم سوي دي ویاړته
رقیبان ژر حسابېږي په پردو کې
په رشتیني عشق چې زما گل رخ خبر سو
ریشاء گرزه د گلا نو په باغچو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمغزو عملیات

ورکاوه يې دکومک په نامه ونج
اوس د هري روپۍ سود اخلي څهار پنج
د سرونړو کتوريان يې په غلا يووړه
زوړ منګی يې ورته پرېښود پر ګړونج
طلايي خښتې يې وړې په عوض کې
ورکوي وچه تکه لکه اسپنج
د بابا غوښې يې وخوړې کارګانو
د زامنو په کله کې نسته سنج
پر مغزو ماهرانه آپرېشن سوئ
چې ساده مسايل ډېر ايسي بغرنج
د لستوني مار دئ ډېر په عذاب کړئ
سوه د هريوه ښه لکه نارنج
يو کچکول، يوه لکړه ورته پاته
څغلوي ژر اوسني پخواني ګنج
يوه ورځ به د حسابوکتاب راسي
چې يې وپيچي مغزي، پښې وآرنج
ريښاء هيښ ناست دئ په چرت کې ندپوهيږي
وړي له دغسي ناخوالو څخه رنج

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالي ښتي

چي پرچاپې د عتاب سترګي کړې غڅي
هغه دم هغوړ پښو کړلې ڃـوټي
نه اسلام، نه شهامت دی، نه غیرت دی
چي دوروړ په غوبنو وو هي سمتي
دا بنکار ندی چي پر لار لار دي لخ کړي
بنکار هغه چي په هوا ولي خـر ګتي
کاسه ډکه د حلال رزقه مــزه کا
نه چي بل د رته ولاړ وي تالي ښتـي
چي د وروړ د سر په بيه لنګی غواړي
خدايه! مه کړې راپر سر هسي خـرتي
پر کاغذ باندي مي وکښي خوخبري
هسي پروتي وې په زړه کي لکه ختي
دا بیتونه د ريشا کـه چتيات بولي
نادانانو اعتراف وکړه په متي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورستې هګۍ

لو ګیله د زوړو روڅخه کیږي
چې وې نکړ د کمزوړو لاس نیوی

د توري زنو شمله ورو غیرت ندئ
چې کوي د ورو رپر حق باندې تیري

چې ملت یې ترخپل ځانه پورې هېر وي
د هغو په برخه مه بوله بري

مجالس او فیصلې بې نتیجې وي
یکښې ګډ چې په خیرن زړه سوسړي

چې تر څرګې څوک ورستې هګۍ کې لاندې
امید مه کوه چې وباسي چیچې

مسلمان که تر نامه زړه اوږ ده کړه
پر شکمن یم که یې لنډ وونیم ګزی

د خالي او بو به څوک کوچې وانه خلي
د غرکې چې هرڅونه وي شرپې

ریشا، هغه وخت خپل ځان بختور بولي
که یې وکئ د تېریو مخ نیوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بندګۍ ژوند

شوه کېږي به د قبر و زندان ته — که هر څو دي نن هوا د آزادۍ ده
دغه لاره چې دي اخستې ده بندېږي — فکر وکړه دغه لار د بربادۍ ده
لکه غاړه تړابده لکه نه وي — کله، کله لکه غاړه د زندۍ ده
پر دې تو له غوړولي مستان ګرځي — زمانه نن د سوتي او د رندۍ ده
که د عجز و خلوت ته شو د ننه — خلوتګاه وړ فقیر ته د ښادۍ ده
که شاهان په دې خلوت کې څوک محصور کړي — ورته پېښه ناجوړې د سابندۍ ده
د ریشا ژوند نه شاهي نه فقیري سوه — ژوندي د بندګۍ د بې خوندۍ ده

د سرو نولو

نه و رحم د یار کوڅې ته نه ورحم — توري جولې هلته تګ و د و کوي
سپي غماز مي لاره بنده کړې ده — درکي د جانان ولاړ عو، عو کوي
کله یې حضور ته رسېدلی سم — لاړکي رقیبان راته پېشر و کوي
یار مي د زړه کینت ته ورلوېدلی دی — هلته مي د عشق د وږو د رو کوي
کله یې د حق آواز تر خوله خېژي — دوی لکه میناوي کړکچوکوي
ډېر، ډېر د رواغان مي اورېدلي دي — پوه یم بیا پر نور و وعدو خوکوي
نسي رسېدای ریشا تر یار پورې
څو چې جلادان د سرو لو کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه تعلیم نه تربیه سته

تعلیم نسته ماشومان بې تربیه سوه
مکتب وران سو معلمان څني کنده سوه

تربیه د وړوکو جنګ دئ یا بنکنځل دي
موروپلار یې د ډوډۍ په غم اخته سوه

په کوڅو کې کچنیان واړه لوڅګان دي
په ډېر وسړه ولي د یوانــــه سوه

جهالت ورځ تر دابله ورځ ډېرېږي
خوی خصلت یې د حیوان اُد بوده سوه

پلار یې وزي د روپو وتو لېدو ســته
اولا دونه یې کوڅې ته وړ ایله سوه

انساني خوی یې بدل په حیوان توب سو
هم یې ناسته هم خبري د شوده سوه

د ریشا د خولې چې هر اوف، آه اُوزي
پر کاغذ د فریادونو مجموعه ســوه

د غه حال دئ

غونبي خوري د خلګو په جرئت سره
ویني یې چښي په ډېر لــذت ســره

نس یې ورځ تر بله ورځ پاړسوب کوي
خېټه به یې و موښلي د چت سره

ورځ راځي چې لړزې انفلاق وکي
څیرې به لړ شین سي په شدت سره

وي پلورل د پلار هډوکي وپلورل
راپې نیوئ جهل په عـزت ســره

مه کوئ د خدائ وړوی ته وګوري
ګورئ توله حـال ته په دقت سره

دا د هوښیارانو کار زه نه بولــم
ګډه بې عقلي د حماقت ســره

چاچې د بوړلو حقوق لاندي کــړه
ځئ به بندي غاړي د ذلت ســره

چاکه مظلومان لوړي ته پورته کــړه
دادئ ریشا ژوند د شرافت سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه ته مولوېږي؟

ټول خوند ونه ټول، زموږ د زندګۍ سوه
موږ ته پاته زندګي د بې ننګۍ سوه

زمانې نن ورځ دي موږ چیچیان ایستلي
زما پخیال چې دا دنیا ورسته هګۍ سوه

ځلېدونکي ځلا ورکه سوه تیاره سوه
له محفله شمعه پوره ته ماړدنګۍ سوه

ترانې د عشق به هرچا ږغولې
خولې ګبې سولې او ماته سارنګۍ سوه

هغه زړونه نن د جوشه دي لوېدلي
چې له سره راشوه شمعه لنګۍ سوه

افغانانو خپله توره بل ته ورکړه
افغانۍ توره روسۍ یا پرنګۍ سوه

څوک دي ولې په وینا وو نه پوهېږي
ریشاء ستا ژبه تورۍ سوه که ګونګۍ سوه

ژړې تلې

داڅه حال دی چې ژړېږي کونډې رنډې
دیوې هغتې ناویانې سولې کونډې

د چاپښې لکه چخلې دي ړنګې
د چاپنډې، پنډ کړه، نورې هم سوې پنډې

نااهلان په دغه حال پورې خندا کا
عاقلانو ورته وچیچلې شونډې

خلګ نه ګوري وبدې آینده ته
وجواب ته بې نیولې خولې دې منډې

ټول اولس پر دې کمبله نه ځائېږي
پر پخنې کمبله نه سې لوېې غنډې

چې پچړې بې د خپل کامه پوټولې
د هغو چېړې عالم ته سوې پرنډې

د غفلت تلتک بې کش کړی پر سربانډې
ژړې تلې بې راووتې ترڅنډې

ریشاء مه ورځه پر دې ناحقه لاره
د ناحقې لارې وځغله په منډې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې بل تـه اړيو؟

تيل مونسته د څراغ او د اوجاغ — بل ته اړيو موږ په تيلو د څراغ
پلېسوزمو وخپل ځان ته پيدا نکړئ — لګولئ مو دئ بل ته چهل چراغ
هم په ستن هم په کفن بل ته احتياج يو — په هستي کې يو نښتمن زړګی داغ، داغ
زراعت سته مالداري ځکې پرېوانه — مګر نوړي له توليد څخه سوه چاغ
په سترخوان کې که يوه ګوله پيدا سي — د هوا څخه غوټې وهي پرې زاغ
خولې د مندې د زړه حال وېلای نسو — موږ د بل تر نظر يو لکه الاغ
ولې اړيو په هستي کې د بل لاس ته؟ — راسئ وباسو د دې اړتيا سراغ
که اصلي علت د دې حالاتو غواړې — ريشا' وابه وړې پنځوس قسمه دړواغ

د غلوملګري

نه جوړيږي څو اخلاص، صداقت نه وي — نه خپل کيږي تر څو مينه، الفت نه وي
وهرچا ته خپل حقوق کله رسيږي — چې حاکم د عدالت حکومت نه وي
که د چورد پاره تړي وي پرانستي — په هغه ځای کې د خلګو دولت نه وي
حاکان که سوه د غلو سره ملګري — مال لا څه کوې د سر امنيت نه وي
بدامني او ځان ځانی چې هرځای راغله — بېره، وهم وي مال، سر سلامت نه وي
پر بې وسو، زوره وړکوي ظلمونه — د بې وزلو سره زور و طاقت نه وي

ريشا' غواړي پر نړۍ چې عدالت وي
په بشر کې خيانت، جهالت نه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښنګه وکم؟

د فراق په لمبو سوځ خو رېن ځګریم
د وصال په امید ناست صبح و دیګریم

ما د مینې لاره په وینو او پاشي کړه
اوس د ډېرې خونریزۍ روند په نظریم

د زړه وینې مې د خولې ځنې فوران کړي
کږ مژګانو یې وهلې په خنجریم

سر و مال مې د وصلت پر لاره ولاړه
د عشق لاره کې زه تیر تر مال و سریم

سپي رقیب دیار له دره فراري کړم
د هغې ورځې تر اوسه دربدریم

چې په سپینه ورځ کالي را ځنې کاږي
نو به ولې هسې غلو ته خوش باوریم

له دربار چې آشنا نا آشنا باسي
زه ریښا به تر هغو د بل پر دریم

بې فائيدې مجلسونه

يو سړی وي د تو پوپه ويښتو ستړی
بل په څغاسته پر د ښتو بيابانو ستړی

چا شپه تيره کړه په چوړ پسې روان دی
د هغې خواد گونې په ژړو ستړی

چې لري يې همدخواست لاس بل ته نيسي
سونادار ريزيارتو په نقلو ستړی

څوک جامونه يې پرې چېنې تشيرې
څوک کاگل لره د بام په کاسو ستړی

څوک په شام پارس مخ زيره خيشته کړي
بوټ پاليش والا په بوټ وموږو ستړی

شپه او ورځ يو ځای وبل ځای ولې منډي
هر هيئت په بې فايدې مجلسو ستړی

دې ستړيا و وکې ظاهره منفعت سته
په باطن کې وي په دکوکامو ستړی

وريشا ته هوسايي نده ور پاتــه
هره ورځ په جنازو فاتحو ستړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیکي غوښتنې

پناه راکړه د شیطان د وسوسو . حب مې وباسه له سره د پیسو
ما د حق او حقیقت پر لار رهي کړه . چي را وو زم د نا اهلو د جلسو
انساني خوبونه زما سره همراه کړه . نه لیوه غوندي چي ګډ یم په پسو
د هغو ملګري زما په نصیب مکړه . چي په دام وکولي کاږي د نسو
چي تېرنه وزم د ناکسو په وینا وو . ما غالب کړه د شیطان پر دسیسو
درویشه د تسلیم لاس و تا ته پورته . خواست کوي د ځان اولاد د اولسو

په وینه بیده

د دښمنو په لمبو سره تاوده سوه — یو د بله په میدان کي سره سره سوه
د غرور تخته بیا پر مستي راغله — حقیقت په سترګو نو ویني پړانده سوه
چا دوی ته د نشي پیچکاري ورکړه — چي مستي يې د مورلي په زغېده سوه
لکه مږ د بل دعوت ته حلالېږي — غاړي پرې مذبوحانه يې غوړېده سوه
په خوبي مواد لړلي يې ماغزه دي — په ویښتوب کي څملېدلي د بېده سوه
درویشه لزانه زغ محفل زغن کړي — دا زغن او انږې سوره سر بېنده سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچاته وړ زغ کړم؟

هدیروکي موږ وچاته کړو وړ ناري
ساکښ نسته چي د خلګو ناره واوري
موږ د خپلو پیشر فتو لاري څارلـــي
شا و خوا سوي راته بندي ټوله لاري
چي رشتیاسي اوس په هیڅ چا باور نسته
د باور د لاري مله سوله بې لاري
ګرم وسرد حالات پر موږ باندي تیر یږي
سپیني سري سترګي چي وینم خونکاري
باوله مي را بلل د رنځ علاج نـــــه
اوس به خورم پر ککری د ګوسو واري
خوار ادیري د امید وعدي بې را کړي
نن پر خپلو وعدو کړت سوله ناګاري
د ریشا حیات ګړی په ګړی مرګ دی
چي د زړه تخــه یې چي د وینو داري

پر کمه رهي يو؟

ومزله ته زه پر لوري د خطر ځم
پدې تګ کې په پښو نه ځمه پر سر ځم
مزله وال په سپينه ورځ له مانه تېر سوه
زما په مخ کې توره شپه ده مازيګر ځم
ناست چرتي يم د مزله لاره مي بنده
د مرګ لور ته زخمي زړه سوی ځګر ځم
د کاروان مهار په لاس کې د ساربان دئ
اختيار نسته چې چټک په خپل نظر ځم
لاره ورکه د مزله ده شپه تاريکه
په بيابان کې دوړې، هيسته لروبر ځم
بې آبي ده احتمال د چولې شته دئ
ترلمرخر که ناخبره بې باور ځم
زما ريښا څه د سفر لوري ورک سوئ
چې پر کمه خوا روان په کم سفر ځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتون پاته سو

تخت د سلیمان گنج د قارون پاته سو
د هر پاچا جلا مضمون پاته سو

کرار، کرار پسي تو لیږي تسوله
تن به روان سي که پرون پاته سو

چا زرغوني درختي د بیخه وکښي
د بل آباد باغ شین، زرغون پاته سو

یو د بل مال ته پر خلورو ورځي
د بل یو لاس اویو یې ورون پاته سو

انسانیت د افغانانو ولاړئ
اوس یې خالي کوټ و پطلون پاته سو

انسانان ځي روان پرمخ دي رهي
تاجک، ازره، ازبک، پښتون پاته سو

د ریشا نوم او یا نښان به څه وي
که پر پره دي محکه مسکون پاته سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس یوکئ

پښتانه، تاجك، شیعه، هزاره گان ترکمن، ازبك، بلوڅ، نورستانیان
هرتکم چي پدې خاوره کي هستیږي بلل کیږي په یوه نوم د افغان
افغانان د دې هیواد میراث خواره دي ځکه ټوله د دې خاورې دي بچیان
اشغال گر غواړي چي د وی سره جلا کړي چي بیا وروسته وي اشغال ورته آسان
لمړی غواړي چي پر قوم، مذهب یې بېل کړي پدې توگه یې کمزوري کاندي توان
بیا جلا، جلا پر هریوه حمله کړي د بشر د غوښو وږي شرمښان
افغانان که ځان اولاد ته امن غواړي د دښمن په دسیسو دي یوه کړي ځان
دیووالي اسلحه خورا کاري ده په نفاق کي د بل گټه ده خپل زیان
که بقاء غواړي ملي وحدت یې شرط دئ بې یووالي تدریجي مرگ ته روان
یا به حتماً یو ځای کیږي یا به ورك وي د نقشې د مخه ټول افغانستان

د ریښا خبري هرشنوانغړ اوري
د کمو د پاره ندئ دا بیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذغالیان سوو

راته پېښې دي هره ورځ نوې سړدرد د تور مخو سکروګاز کړم ګرم، سړد
لغوړنه سړدردي او سرچرخي ده زړه مي ربړ دي د نارنج په رنګ، رنګ زرد
هوايي سوم تکهاړي مي په سر کښېي ترغوږ و مي ټکان باسي مرد نامرد
د کوټي ياړان مي واړه هوايان دي وکومک ته پيدا نسو بل همدرد
آرام نلرم په سرکي مي برچې ځي سرچرخيو کړم د ژوند ټخه دلسرد
چي يي ووينم تورمخي بدمي ايسي ذغالي کړم د تورمخو سکروګرد
زه د ژمي د ساړه جنګه دار بزم چي اخيستي سره لوي وي فرد، فرد
د اسخت ژمي به خاوند پخير تېر کړي د سکرو مخ به وي تور په عمل کرد

رنګ زردي به و ريشا ته سرخروپي وي
که يو ځل يي د سکرو موسم کي طرد

(c) ketabton.com: The Digital Library

فراړي عاشق

چې ځان نکړي د یار مخ ته سپلني
هغه کله عاشقان دي ړشتني

تر چولو چې د جانان ومخ ته ګوري
هغه خوشي ننداړچیان دي بهرني

که د مرګ سګلی د یار پر زنګانه وي
دا وصلت دئ مګرهو، زکندني

که وصلت د یار یې پرې نښو د فراري سو
په قانون د عشق یې خپل ځان کړی خوښي

چې کوڅه د یار په اوښکو اوپاشي کړي
لړي هسي ترووي اوښکي شیریني

مړام کا ته او تبسم یې نوی ژوند دئ
سل ګلن زاړه به کړي شل کلني

عاشقان د یار ودرته ملنګان وي
چې پر د ښت ګزري هغه دي لیوني

زما د عشق صفحه د یار په توصیف ډکه
له ښایسته د ړیشاء اشناغني

(c) ketabton.com: The Digital Library

مردار خواره

ماليده خوري، هم ډېري، جواري خوري
کلنګي چرګه و چرګ واړه جاري خوري
چغالان بيا د چرګانو قاتلان دي
ترمنا يې ډېر چټک پر هواري خوري
دلاښو په ټلاښو کې بابنده ښکار کړي
طبيعت يې دئ چې هره مرداري خوري
اشتها چې يې د حرص په ښور کې راغله
مرداري لا په خوړا مزه داري خوري
د هرچا مطلب خوړک دئ په ژوندون کې
يو په زور بل يې په ډېره هوښياري خوري
څوک ګړار، کرار خوړک په حوصله کړي
څوک غوټې وهي خوړا يې تلواري خوري
رښتيا شکه د حرام خوړو ونکړې
حرام خوړ آخر پر سرواري کاري خوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر کلکین راته گوري

لا مړنه دئ چې پر سرېې کېږي واړي
لا یې نه وینې چې وینې وهي داري

نامردان وي چې پر مړو توري راکاږي
پر راکښلي یې وي سرې سترګې خونکاري

ښنګه زړه دئ چې دوړ ور په مرګ ښادیکا
او ړاباسي پسله له مرګه یې انډاري

دا نن څه زلزله ګډه په نړۍ ده
چې یې ښځې، نر وهي دغم کوکاري

دا د کم چپاول ګرو چپاول دئ
چې په سپینه ورځ نیولي یې دي لاري

پر میدان باندې یې مخ نه لیدل کیږي
تماشا کړي په کلکین کې تر هنداري

ریشا، داسي تګاري په سترګو ویني
انسانان وژني لا ځان ګڼي خدای پاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

گلگل میري

تجارت نن ورځ اکثره سود خورې سوه
عقیدوکي پښینه داسي کمزورې سوه
که په هرقسم خوش مرې پیداکیږي
د ده نکري تولیږده یې رنځورې سوه
بې پیسو څه، بله مینه، الفت نسته
د روپو حب دی چي ورکه مو، ورورې سوه
کیسه برندي د بل دجیب یې کاږي
که څوک څیرسي د غه هم کیسه برې سوه
د روپو گونې په شاوړي و داوړي یې
حمالي ده چي یې نوم سوداگري سوه
سرمایې د خپل هیواده تخنه باسي
واولس ته پاته خود دربدري سوه
حساب ورک دی محاسب دی ناخبره
گډوډي، بې حسابي گلگل میري سوه
ریشاء خیل خان دي په لږ سره قانع کړه
ډیرول یې وبل چاته مزدوري سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپک خپل و پردي نه پېژني

زړه چې د توپک وسوځي بل وژني
نه لري تمیز پره دي و خپل وژني

زړه کې چې یې بل داور لمبه سوله
څو چې زړه یخ نکي سل و شل وژني

کله سته تو پیر پرېږدي د انسان حیوان
خره وژني، غوایي، انسانان سل وژني

دکه توپک سنګدل انسان چې واخستئ
خلګ پر کشمیر او پر کابل وژني

دوست و دښمن کله توپک پېژني
نه یې په پوښتنه نې توکل وژني

هر توپک و مرګ لره جوړ سوئ دئ
کله ډېر عاقل کله پاګل وژني

ورک دي وي توپک دکتارو سره
څکه تش لیدل یې ریشائیل وژني

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېوسه يو

زه بې وسه، ته بې وسه، دی بې وسه
موږ بې وسه سوو چې دوی سوه ګل هوسه

نو به خود دوس دا ړانو ناخبره وي
پر موږ شپېري د روڼې مال يو په لسه

پچپچې که څوک چېچي دا ديې عسل دئ
ښات خو چانه دي اخستي له مګسه

سي
چې بې وسه د خپل وس په جال کښېبا
خدايه وباسي کلهې د دوی له نسه

په يوه آذان يوه مسجد کې لمونځ کړي
مګر بعضې يې ولاړ وي بې اودسه

يو ښوا خوږ ئ زموږ د پاره پيدا نسو
په دې لويه کوړ نه کې يو بې کسه

ړيشا بند دئ په قفس د بې وسی کې
فرياد و نه يې راوزي له قفسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر صراف کلپي نه چلېږي

کوز بار کله تر منزله پورې رسېږي
تر هدفه پورې پر لارې چېرې کېږي
که کوټه سکه دې ور کړه وصراف ته
کلپي کله پر صراف باندې چلېږي
د رشتیاد باغو درختې وي پربار
د دروغو درختې وچې سي رژېږي
که د بله یې الغیچ کړه ځان ته کوټه
چي مصرف یې نکړي بل لره پاتېږي
چي پر لوتو باندې پوره ته پوخ د یوال سي
د بقاء امید ترې مه کوه نړېږي
د خولې لار او د زړه لار چي یوه نه وي
اقرباء لا د هغو ټنځه بېلېږي
ته ډېر بنه وایې رښا کوردي ودانسه
خو تر تا ستا مخاطب بنه په پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغله، ولاړه

مړيې کړي، مورمړي، بيابه يادنسي
غرونړيدي، بيابه ايستادنسي
غم يې پر کورتوره لـيکه وکښله
دومري غم زده، سوچي به ښادنسي
ډيرونامردانو ډير نامراده کړل
دانامراده زړونه به د مـراد نسي
يووارچي سقوط سواعتبار دڅيا
بيابه دوهم ځل د اعتماد نسي
يوځل چي په مرگ په لحد ننوزي
هغوته د ژوند دوا ايجاد نسي
اوس يې سالگرې دمرگي ياد لري
ژونديې بايد پس له دې پيادنسي
سرپټ کړه ريشا، په رنگت وژاړه
شوغمخورپيدا د دې هيوادنسي

بدي خاطرې

راته پاته ډېري بدي خاطرې دي
په غوږو کې د وحشي حیوان نارې دي

په لیدو سره آواز د خولې نه وزي
ګنګوسه یم چې داخنګه قوارې دي

د خبرو مجال نه دی راته پاته
یا د لاس او یا د سترګو اشارې دي

د غمجنو اوښکو سیل پر مخ بهیږي
د زړګي د وینو پوره ته فوارې دي

د علاج دارو بې نه دی پیدا سوی
طبیبان نه رعلاج، نه د چارې دي

ستا په داد خدای رسیږي ریښا خواره
نور دي ټوله کوښښونې وارې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

منافق

مخامخ چې درته ناست وي، جان، قربان به درته وايي
که دې سترګې سوې نه وي، بدګويي يې پس شا وي
هسې خلګ منافق وي، چې زړه، خوله يې يوه نه وه
ستا پر غم د ړه سره ژاړي، پشلا کوي خنداوي
په دوستۍ يې باور نشته، وې دوستي يې په دروغو
ظاهر ځان بولي تېروني، دښمني يې بيا په غلا وي
په ظاهر جار، وقربان او په لباس يې خطا مه سه
باطني خوی وخصلت يې، د انسان نه وي بلا وي
هوښ کوه! د هسې خلګو په ګفتار سره تېر نه وزې
چې وينا، عمل يې دوا ړه، يو د بل سره جلا وي
همېشه د صادقانو سره دوست وهمنشين سه
د کاذب او دروغجن څخه دوري دي د رېښا' وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوږ لاس کوږ مغزی

د همت خښتنان طمع د چا نکړي
شهامت به په خشم و سودا نکړي
نه کوږ لاس ؤ کوږ مغزی نیسي وچاته
او په لاس کی به د فقر عصا نکړي
بې همت وي چې د بله مفت غواړي
بې همته بیا هم وړکړه وړیا نکړي
خپله خوري خپله ګټي لږ وي که ډیره
د بل مال لره به اوږد د لاس دغلا نکړي
دا کس نه دی چه غیرت کي تر پښو لاندي
او پر خپلو لاسو، پښو اتکا نکړي
هسي ډیر مفت خواره سته په جامعه کښي
په دړواغو دا خبره ریشا نکړي

برګ کټل

چې پر لاړ ځي برګ کټل يې څوروي
په پړه دي اشاره خپل يې څوروي
برګ کټلو يې پر سر اوړونه بل کړه
مغز جوش وخوړ کوګل يې څوروي

برګ کټل که وي څو ورځې زغمل کيږي
په کلو کنداغ وهل يې څوروي
بيګانه وو يې خپلوان دي بد راه کړي
چې رشتيا سي ګواکي بل يې څوروي

حق دئ چيري چې خپل ځان ورته تسليم کړي
د سوټي په زوړ منل يې څوروي
ولي برګ، برګ ورته ګوري، خو انسان دئ
له دي لاري څه وتل يې څوروي

د وجدان دادګاه که هر چيري پيدا سوه
ريښا هم ورځې چې تل يې څوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه انګور چغال وهي

څوک چې يې پر مېنځ هم ږيې پر نال وهي
خر د دوی د آس سره چهار نال وهي
وي به، چې د باغ قواله ستا څه وي
امّا، هغه ښه انګور چغـــال وهي
څوک وای چې حق دې منم وې غواړه
څوک بيا مخامخ دې ســرمال وهي
چا ډامبرې لاړ په چېنو وړانه کـړه
بل بيا کښنت ته مځکه په دوپال وهي
ماغوبنته تعمير دو منزله کړمه
سړای مياڼځ کې جاهل بنا ديوال وهي
څه سو محتسب او شرعي دُرې
ولي په شلاخومي کوتوال وهي
غلځ سه ريشا فرياد وچاته کړي
تا خوهم پره دی هم انډيوال وهي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښې نه پړ ورځې

پښې هغه کږ دیو ته بیانه وړځې
زړه چي یې هابرګ کوټه کوټلۍ دۍ

لیري په دوربین کي وړ معلومه سوه
توري دي کږ دۍ کلی وتلۍ دۍ

نه بلیږي اور په دې نغریو کې
دلته دوږخي اور لګېدلۍ دۍ

پاته، تښه، توره سوله دامینه
میږي، اوښان نسته تللۍ کلی دۍ

دلته پړ لاښو باندي کارګان ګرزي
شاوخوا اتڼ یې اچولۍ دۍ

بیا به هغه دې مېنې ته رانسي
یو ځل چي کوته وړ غورځېدلۍ دۍ

ځې د ښامار اړخ ته اتړاغ کوي
پلار د دې ښامار ریشا چیچلی دۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

آینده نتیجه

هر دول مستي نن ورځ کولای سي
هر قسم درې په چا وهلای سي
تا نن دبې وسو واک اخیستی دی
تو له په یوه وندر ترلای سي
تا د میادی لوی تور اودلی دی
ته لا هوائي مرغان نیولای سي
داسي اسلحې دي سازي کړي دي
لیري و نزدې هدف ویشتلای سي
لوی کراته بازې چالاکي لري
هر ځای څپل حریف راښکته ولای سي
حرص دي نه مړیږي چي هر څونه خوري
هر څه په سرا بنتوب سره خوړلای سي
ته که آینده ته نظر واچوی
څنګه نتیجه ځني ایستلای سي
و بنیه ریښا چي دا ته څوک بنیي؟
ما ته دا بنیلي رابنوولای سي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبیت المال موزکان

کښېږدئ ژر تلکي موزکانو ته
دا دبیت المال رشوت خورانو ته
وې نیسئ تر ځت عدل تې وسپارئ
ورکړئ سزاګاني خائینانو ته
ونغاړئ کمبله دفساد، رشوت
وغورځوئ فرش وصادقانو ته
چاکه د ملت په سر سودا کول
مه ورکوئ سر دې تاجرانو ته
چاکه حقیقت په توپک وویشتي
ټینګه چکه ورکړئ جا هلانو ته
هرڅوک چې خدمت په صداقت کوي
وسپارئ اختیار وخادمانو ته
نن ورځ رښتیا هر ملت پوه سوئ دئ
ځان به خوشي نکړي ناپوهانو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه شرم نه حیا

مخ دي پرته کړه د هرچا میراث خوره
حرام خوره تاته وایمه مخ توره

د عالمه دي نه شرم، نه وا یه سته
چې د بل پېتې دي لاندې کړ په زوره

جنتو نه جوړوې د ځان د پاره
نه بېرېږې د دوزخ له سخته اوره؟

په ژوندني که دي غاړې خلاصې نکړې
نه خلاصېږې پسله مرګه زموږ د پوره

د سیسې دي زما د ملکي باغ کړې جوړې
تاکړه لاندې زه دي وایستم د کوره

ولې دومرې بې غوري سوه په جهان کې؟
ولې نسوه د ظالم کاسه نسکوره؟

د ریشا د زړه د خروښه غلبلې دي
د فشار حمله بې واستوي تر ګوره

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library